

«Тасдик мекунам»

Ректори Донишгоҳи давлатии
омӯзгорӣ Тоҷикистон ба номи
Садриддин Айнӣ, доктори илмҳои
таърих, профессор
Ибодуллозода А.И.

» августи соли 2025

ТАҚРИЗИ

муассисаи пешбар ба диссертатсия ва автореферати диссертатсияи Бахетгули Аймайти (BAIHETIGUL AIMATI) дар мавзун: “Маъноӣ консептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) пешниҳод шудааст.

Мутобикати мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Мазмун ва муҳтавои таҳқиқоти диссертатсионии Бахетгули Аймайти, ки ба муайян намудани маъноӣ консептуалии концепти “шодӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ бахшида шудааст, ба шиносномаи ихтисоси илмӣ 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302– Забоншиносии муқоисавӣ, таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) мутобикат менамояд.

Мубрамии мавзун таҳқиқоти диссертатсионии мазкур дар он собит мегардад, ки таваҷҷуҳи илмҳои инсонмехварии муосир ба ҷаҳони ботинии инсон, фаъолияти маърифатӣ ва эҷодии ӯ, инчунин, ба масъалаи таъсири мутақобилаи забон, тафаккур ва шуур, забон ва фарҳанг, инъикоси андешаҳои арзишӣ тавассути воҳидҳои забон ва нутқ муайян мегардад. Мавзун интиҳобшуда дар доираи самтҳои гуногуни забоншиносии муосир – шинохтӣ (когнитивӣ), фарҳангӣ, қавмӣ метавонад мавриди омӯзиш қарор гирад. Бояд таъкид дод, ки то кунун дар илми забоншиносии муосир тоҷик ба таври ҷудогона хусусиятҳои вожаҳои ифодакунандаи эҳсосот ва ҳиссиёти инсон дар забонҳои муқоисашаванда, аз ҷумла, маъноӣ концепти “шодӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ омӯхта нашудааст.

Вобаста ба ин, диссертант ба хулосаи омадааст, ки маъноӣ консептуалии “шодӣ”-ро ҳамчун инъикоси концепти забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ ба таври ҷудогона баррасӣ намояд.

Дарачаи асосноккунии гузоришҳои илмӣ, хулосаю пешниҳод, ки дар диссертатсия оварда шудаанд.

Мазмун ва муҳтавои таҳқиқоти диссертатсионӣ дар ҳамоишҳои илмӣи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода ва дигар конференсияҳои минтақавию ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ мавриди муҳокимаву баррасӣ қарор гирифтааст. Инчунин, натиҷаҳои бадастомада дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар маҷмуаҳои конфронсҳои байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣи донишгоҳӣ интишор гардидаанд.

Ҳамзамон, таҳқиқоти диссертатсионӣ бо “Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030 (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28.11.2020, №647)” алоқаи зич дорад.

Навгонии илмӣ таҳқиқ ва саҳеҳии натиҷаҳои гирифташуда.

Навгонии илмӣ таҳқиқоти диссертатсионӣ ба он равона гардидааст, ки бори нахуст таркиб ва низоми концепти “шодӣ” дар тасвири забонии ҷаҳон, хусусан, тасвирҳои муқаррарӣ ва илмӣ бадеӣ дар асоси маводди забонҳои тоҷикӣ ва ҷинӣ нишон дода шудааст.

Таҳлили когнитивӣ ва лингвофарҳангии концепти “шодӣ” дар асоси хусусиятҳои луғавӣ, зарбулмасалу мақолҳо, ибораҳои рехта ва асарҳои бадеӣ аз нигоҳи забоншиносии шинохтӣ (когнитивӣ) ва фарҳангӣ ба роҳ монда шуда, вижагиҳои умумӣ ва фарқкунандаи ҳосил дарки концепти “шодӣ” аз ҷониби соҳибзабонон вобаста ба тафаккури миллии бори нахуст нишон дода шудааст.

Аҳамияти илмӣ, назариявӣ ва амалии, натиҷаҳои диссертатсия.

Аҳамияти илмиву назариявӣ ва амалии таҳқиқот ба он равона шудааст, ки натиҷаҳои бадастомада зимни таҳияи барномаҳо, маводи илмӣ ва илмӣ-методӣ дар самти таҳқиқоти шинохтӣ (когнитивӣ) фарҳангии воҳидҳои забон метавонанд мавриди истифода қарор гирнад. Инчунин, натиҷаҳои таҳқиқот метавонанд, дар раванди таълими забоншиносии шинохтӣ (когнитивӣ), фарҳангӣ, қавмӣ, луғатшиносӣ ва фразеология, забоншиносии муқоисавӣ, инчунин, барои гузаронидани семинарҳо ва курсҳои махсус аз ҷанни забоншиносии муқоисавӣ, забоншиносии умумӣ, забоншиносии фарҳангӣ ва қавмӣ истифода бурда шаванд. Инчунин, натиҷаҳои таҳқиқотро дар раванди таълим дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ равияи филологӣ ҳангоми гузаронидани курсҳои махсус, семинарҳо ва лексияҳо метавон истифода кард. Диссертатсияи мазкур барои корҳои пажӯҳишӣ минбаъда дар соҳаҳои забоншиносии шинохтӣ (когнитивӣ) ва фарҳангӣ метавонад мусоидат кунад. Натиҷаҳои таҳқиқ барои ҳалли як қатор

масъалаҳои амалӣ ва назариявии ин самт метавонанд истифода шаванд ва ҳамчун асос ва замина барои таҳқиқотҳои минбаъдаи илмию назариявии самтҳои забоншиносии шинохтӣ ва муқоисавӣ хидмат намоянд.

Дарачаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот, дурустӣ ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқот дар он ифода меёбад, ки масъалаи мазкур бо таҳлилу баррасии назариявӣ ва қиёсу муқобилаи илмӣ таъмин буда, бар асоси нуктаҳои мушаххаси методологӣ, маводи гуногунҷанбаи таҳлилӣ дар мувофиқат бо сохтор, мақсаду вазифаи таҳқиқ бунёд ёфтааст.

Ҳамчунин, натиҷаҳои тадқиқоти диссертант дар нашриётҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар маҷаллаҳои конфронсҳои байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ минтақавӣ интишор гардидааст.

Саҳми шахсии доктарабон дарёфти дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот.

Маъноии концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ бори нахуст аз ҷониби муаллиф дар шакли диссертатсия ба таври мукаммал таҳқиқ карда шудааст. Диссертатсияи анҷомдодаи муаллиф натиҷаи пажӯҳиши мустақилона буда, дар давраи иҷрои кор аз ҷамъоварии маводди илмӣ, омӯзиши манбаъҳои назариявӣ бо назардошти таҳлилу таҳқиқи онҳо мустақилона ва бевосита иштирок намудааст, ба корҳои илмии донишмандони ватанӣ ва хориҷиро, ки бевосита ба мавзӯ иртибот доранд, истифода намудааст.

Нашри натиҷаҳои таҳқиқ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ

Диссертант доир ба таҳқиқоти диссертатсионӣ 7 мақолаи илмӣ, аз ҷумла, 4 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интишор намудааст. Мақолаҳои нашрнамудаи муаллиф натиҷаҳои асосии диссертатсияро дар бар мегирад ва онҳо мухтавои асосии таҳқиқотро инъикос менамоянд.

Арзёбии мазмуни диссертатсия ва дараҷаи ба итмом расидани он.

Сохтор ва ҳаҷми диссертатсия

Диссертатсият мазкур аз номгӯи ихтисораҳо, муқаддима, тавсифи умумии таҳқиқот, 3 боб, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот ва феҳристи адабиёт иборат аст. Ҳаҷми умумии диссертатсия аз 178 саҳифаи хуруфи компютерӣ иборат мебошад.

Дар муқаддима аҳаммияти мавзӯ, дараҷаи омӯзиш, мақсаду вазифа, объекту предмет, навоварии илмии он асоснок ва дигар нуктаҳое ки ба дастгоҳи илмии таҳқиқот равона гардидаанд, аз нигоҳи илмӣ асоснок карда шудаанд.

Боби якуми диссертатсия “**Ҷойгоҳи маъноӣ консептуалӣ дар низомии маъношиносӣ**” унвон гирифта, аз 4 зербоб иборат аст.

Зербоби якуми ин боб ба “Таҳқиқи консепт ва хусусиятҳои он” бахшида шуда, дар он ин масъала бо назардошти маводи таҳқиқ баррасӣ шудааст. Қайд гардидааст, ки забоншиносии шинохтӣ яке аз соҳаҳои ҷолибтарин ва баҳсноки забоншиносӣ мебошад ва равандҳои равонӣ ва инъикоси забонии онҳоро дар ҳаёти ҳаррӯзаи инсон меомӯзад.

Зербоби дуюми ин боб ба баррасии “Меъёри шинохти маъноӣ консептуалӣ” бахшида шудааст. Муаллиф дар ин қисмат нигоштааст, ки забоншиносии шинохтӣ (маърифатӣ) ба муайян кардани хусусиятҳои низомманди консептуалӣ муроҷиат мекунад. Низомии бисёр консептҳо гурӯҳи аломатҳои рамзиро дар бар мегиранд. Як қисми рамзҳо барои ифодаи фарҳанги асил бошад, қисми дигар дар робита бо навовариҳо дар ҷомеа: пешрафти илмӣ-техникӣ, тағйирёбии парадигмаи иҷтимоӣ ва таҳаввули фарҳангӣ-таърихӣ пайдо мешавад. Овардани аломатҳои рамзӣ ба монанди наълу, гулу фароштурук ва рамзҳои дигари байналмилалӣ шодиву хурсандӣ корро ҷолиб намудаанд.

Зербоби сеюми боби аввал “Муқоисаи маъноӣ луғавӣ ва маъноӣ консептуалӣ: умумият ва фарқ” унвон гирифтааст. Дар ин қисмат дарк гардидааст, ки мафҳуми консепт ва истифодаи онро на танҳо дар илми забоншиносӣ, балки дар илмҳои мантиқ, фалсафа, математика ва ғайра низ муайян намудааст. Бо назардошти ин муаллиф ба чунин натиҷа омадааст, ки ифодаи маъноӣ консептуалӣ тавассути воҳидҳои забон низ сурат мегирад, аз ин рӯ, дар илми забоншиносӣ баррасӣ ва омӯзиши маъноӣ консептуалӣ ва мафҳуми консепт саривақтӣ ва айни муддао буда, масъалаҳои забоншиносии шинохтӣ (когнитивӣ), фарҳангӣ (лингвокултурология), равонӣ, иҷтимоӣ ва мантиқӣ ҳаллу фасли худро меёбанд.

Зербоби чоруми ин боб “Таҳқиқи ҷанбаҳои назариявии мафҳуми консепт дар забоншиносии тоҷик” фарогири масъалаҳои назариявӣ роҷеъ ба мавзӯи таҳқиқ мебошад. Дар ин қисмат роҷеъ ба табиати забонӣ ва маъноӣ вожаи консепт ва ҷойгоҳи он дар забоншиносии шинохтӣ-маърифатӣ назари олимону донишмандон асоснок карда шудааст. Аз ҷумла таҳқиқотҳои анҷомдодашудаи олимони забоншиносии тоҷик, ба мисли М. Давлатмирова, С.К. Матробиев, З.Ҷ. Мирзоева, С.С. Раҳимӣ, З. Гулова, М. Мамедова, М.А. Маҳмудзода, Д. Азиззода, Ш.К. Фозилова, Д. Аҳмедова, Н. К. Бойматова, Н.И. Каримова, Х.Х. Қурбонова, Н.Б. Раҳмонова, М.М. Имомзода, Ф.Р. Начмиддиниён ва дигарон дарҷ гардидааст ва муаллиф қайд менамояд, ки олимони номбурда навъҳои гуногуни консептҳоро дар доираи забонҳои гуногун баррасӣ кардаанд.

Боби дуюм “Таҳлили маъноӣ консептуалии “шодӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ” номгузорӣ шуда, аз аз 3 зербоб иборат аст.

Зербоби аввали ин боб “Таҳлили маъноӣ консептуалии “шодӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ” унфон гирифта, дар он фаҳмиши консептуалии “шодӣ” дар забонҳои муқоисашаванда асоснок карда шудааст. Қайд гардидааст, ки концепт ҳамчун падидаи забоншиносӣ-маърифатӣ воҳиди мундариҷаи фаврии ҳофиза, луғати раванӣ, низоми консептуалӣ ва маъноҳои дар шуур буда, тамоми тасвири ҷаҳон, ки дар равони инсон инъикос ёфтааст, маҳсуб меёбад. Аз таҳлилу тафсир ва қорбурди номинантҳои концепти шодӣ гурӯҳҳои маъноӣ ҷудо шудааст, ки онҳо муносибат ва ҳолат, зоҳир шудани эҳсосот дар амалҳои инсон, амали ғайри инсон, шодиву хурсандӣ ва ғаму андӯх), аломати мусбати эҳсосот (шодмонӣ- руҳбаландӣ), дараҷаҳои эҳсосоти шодӣ (шодии ўро ҳадду қанор набуд) –ро ифода менамоянд.

Ҳамчунин, ифодаи соматикӣ эҳсосот (ҷашмҳо, ҷеҳраҳо меҳураҳанд, бо хурсандӣ меҳураҳанд; шодии ҷеҳраҳо, ҷашмҳоро равшан мекунад, дил лабрези шодиву фароҳ, лабони пуқтабассум ва ғ) низ бамаврид нишон дода шудааст.

Зербоби дуюми ин боб “Ҷойгоҳи маъноӣ концепти “шодӣ” дар забони тоҷикӣ” унвон дошта, дар ин қисмат аз ҷониби диссертант дарки концепти “шодӣ” дар забони тоҷикӣ бо фарогирӣ мисолҳои зиёд ва ҷолиби диққат асоснок карда шудааст. Инчунин, оварда шудааст, ки зимни ифодаи концепти “шодӣ” маъноӣ эҳсосоти маъқеи меҳварӣ дорад. Ҳамчунин, хусусияти экспрессивӣ, баҳодихӣ, водоркунӣ дар ифодаи концепти шодӣ дар таносуби маъноӣ зоҳир шудани эҳсосот дар амал ва муносибати инсон, дараҷаи ифодаи эҳсосот, таносуби мусбат/манфӣ, ҳаяҷон ва таносуби муқозидӣ муайян мекардад, ки, дар ин замина, вижагии концепти “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ ошкор мешавад.

Зербоби дуюми боби маъқур “Ҷойгоҳи маъноӣ концепти “шодӣ” дар забони тоҷикӣ” номгузорӣ шудааст. Дар зербоби маъқур инъикоси хусусияти муқодифӣ вожаҳои ифодакунандаи маъноӣ “шодӣ” аз ҳисоби қалимаҳои ҳудӣ ва аз ҳисоби вожаҳои иқтибосӣ, ки таркиби маъноӣ консептуалии эҳсосоти шодиро муқаммал месозанд, оварда шудааст.

Зербоби сеюми ин боб “Хусусияти забонӣ концепти “шодӣ” дар забони чинӣ” унвон гирифтааст. Қайд гардидааст, ки хусусиятҳои миллии концептосфераи забонҳо аз соҳибони забон вобастигӣ дорад.

Дар забони чинӣ системаи вожаҳои эҳсосӣ забони чинӣ ва бо тақя ба концепти “шодӣ” ҳамчун маъзуи асосӣ таҳқиқӣ, аз дидагоҳҳои гуногуни забоншиносӣ, маъношиносӣ, забоншиносии фарҳангӣ ва таърихӣ, таҳаввули таърихӣ ин вожа, таҳлили маъноӣ, истифодаи асарҳои бадеӣ ва намудҳои

ифодаи он дар матни муосир ба таври системавӣ баррасӣ мегардад. Забони чинӣ низ концепти “шодӣ”-ро ба таври васеъ ва гуногунбаён таҷассум мекунад.

Боби сеюми диссертатсия **“Таҳқиқи муқоисавии вижагиҳои забонию фарҳангии концепти “шодӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ”** унвон дорад ва аз 4 зербоб таркиб ёфтааст. Зербоби аввал ба “Таҳлили маъноӣ концепти “шодӣ” дар таърихи забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ” бахшида шудааст.

Қайд гардидааст, ки яке аз муҳимтарин мафҳумҳо дар фарҳанги забони мардуми тоҷику чин ифодаи мафҳуми “шодӣ” ба шумор меравад, ки таърихи қадима дорад. Дар фарҳанги забони мардуми тоҷик мафҳуми “шодӣ” на танҳо ҳиссиёт ва ҳолати рӯхӣ, балки як рӯкни фарҳангию иҷтимоиро низ ифода мекунад, ки дар тақвият додани муҳаббату самимият нақши муассир мебозад.

Дар забони чинӣ мафҳуми мазкур низ ба ҳамин ифодаҳо инъикос шуда, бо дигар ҷузъҳои муҳими ҳаёти инсон, яъне баробарӣ ва сулҳу дӯстӣ иртиботи комил дорад.

Зербоби дуюми ин боб “Марзи маъноӣ, таҳаввули маҷозӣ ва ифодаи маърифатии “шодӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ” ном дорад.

Дар забони тоҷикӣ марзи маъноӣ концепти “шодӣ” дар натиҷаи эҷод ҳангоми таҳаввули маъноӣ маҷозӣ низ паدید меояд. Маъноӣ маҷозӣ гуфтугӯӣ вобаста ба зарурати иҷтимоӣ ва маҷозӣ эҷодӣ вобаста ба зарурати эҳсосотиву зебопарастӣ ба вучуд меояд.

Муаллиф зимни баррасии масъалаҳо ба чунин натиҷа расидааст, ки хусусияти фарҳангии марзи маъноӣ концепти “шодӣ” тавассути вожаҳо ва ифодаҳои маҷозӣ микропадида ва макропадидаи концепти мазкурро дар ҳаёти рӯзмарраи соҳибзабонони тоҷику чин инъикос карда метавонад.

Зербоби сеюми боби сеюм “Муқоисаи ифодаи хусусиятҳои фарҳангии концепти “шодӣ”-и воҳидҳои фразеологӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ” ном дорад.

Қайд шудааст, ки таҳлили муқоисавии воҳидҳои фразеологӣ барои ошкор намудани аломатҳои асосии фонди фразеологӣ забонҳо ва боз ҳам амиқтар ворид шудан ба маъно ва қонуниятҳои инкишофи онҳо зери таъсири омилҳои фарозабонӣ, ки бо таърих ва фарҳанги халқҳо алоқаманд аст, ёрӣ мерасонад.

Дар забони тоҷикӣ хусусияти фарқкунанда дар воҳиди фразеологӣ “аз хурсандӣ шодимарг шудан” ба василаи тақобули маъноӣ, яъне дар як ифода ҳам маъноӣ мусбат ва ҳам маъноӣ манфӣ инъикос гардидан, вучуд дорад. Маъноӣ маърифатӣ ба василаи маъноӣ эҳсосоти водоркунӣ дар намунаи ин

воҳиди фразеологӣ нишон дода шудааст. Ҳар кору ҳар амалеро меёӣ ва ҳадду ҳудуде бояд идора кунад.

Зербоби чоруми боби сеюм “Ифодаи концепти “шодӣ” дар номи ашхоси тоҷикӣ ва чинӣ” унвон дорад. дар ин қисмат қорбурди концепти “шодӣ” дар рисолаҳои гунонун мавриди омӯзиш қарор дода шудааст. Вожаи шодиро, ҳамчун мафҳуми ҳиссиёт дар таркиби исмҳои хос ба монанди Шодӣ ва Хурсанд, Дилшод, Хурсандой, Шодмон, Шодигул, Завкӣ, Шодон, Масрур, Ханда, Хандон ва амсоли инҳо, ки бо ҷузъи “шод” ва маънои он таркиб ёфтаанд, хело саривактӣ овардааст. Ҳамчунин, дар ин қисмат диссертант мисолҳо аз асарҳои бадеиро мавриди таҳлил қарор додаст, ки қиммати рисоларо афзудааст.

Дар ҳулоса муаллиф ба таври қофӣ андешаҳои ҳудро роҷеъ ба мавзун паҷуҳиш дар 20 банд асоснок намудааст.

МУТОБИҚАТИ БАРАСМИЯТДАРОРИИ ДИССЕРТАТСИЯ БА ТАЛАБОТИ КОМИССИЯИ ОЛИИ АТТЕСТАТСИОНИИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Диссертатсияи БАҲЕТГУЛИ АЙМАЙТИ (BAIHETIGUL AIMATI) дар мавзӯи “Маънои концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ” дар асоси меёӣҳои нави илмӣ таҳия гардидааст. Тарзу усули иқтибос, таҳияи бобу зербобҳо, ҳулоса ва феҳристи адабиёт тибқи талаботи стандарт ва таҳияи қорҳои илмию таҳқиқотӣ ба роҳ монда шудааст.

Автореферати диссертатсия бо забонҳои тоҷикӣ ва русӣ мазмуну мундариҷаи қорро пурра инъикос менамояд ва мақолаҳои таълифнамудаи муаллиф низ ба талабот ҷавобгӯ буда, ифодакунандаи муҳтавои диссертатсия мебошанд. Ҳулосаи муҳтасари қори диссертатсионӣ, ки бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ дар охири автореферат оварда шудаанд, тибқи талаботи қории Комиссияи олии атестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия шуда, моҳияти илмии қори мазкурро ба таври фишурда инъикос менамояд.

Эродҳо ва ҳолатҳои баҳсталаб доир ба диссертатсия.

Бо вучуди дастовардҳои назаррас доштани диссертатсияи БАҲЕТГУЛИ АЙМАЙТИ (BAIHETIGUL AIMATI) дар мавзун “Маънои концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ” баъзе пешниҳоду эродҳоро пешниҳод менамоем, ки ислоҳи онҳо ҳусни қорро меафзояд:

1. Дар баъзе мавридҳо аз мавзӯ дур рафтани андешаҳои муаллиф ба назар мерасад.

2. Дар зербоби якуми боби дуюм муаллифи рисола доир ба концепти “шодӣ” маълумоти умумӣ овардааст ва агар аз нигоҳи муҳаққиқони чинӣ бештар маълумот гирдоварӣ мекард, кор ранги дигар мегирифт.
3. Мисолҳо дар диссертатсия хело хуб таҳлил гаштаанд, вале гузоштани саҳифаҳо дар баъзеи манбаъҳо аз назар дур гаштааст. (Саҳ 78,79,80,85)
4. Дар диссертатсия ва автореферат ғалатҳои китобат ва имлоӣ ба чашм мерасанд, ки ислоҳи онҳо барои боз ҳам беҳтар шудани сифати кор мусоидат хоҳад кард.

Дар маҷмӯъ, эродҳои ишорашуда ҷузъӣ буда, ба аҳаммияти таҳқиқоти анҷомдодашуда таъсири манфӣ нахоҳад расонд, зеро онҳо ислоҳпазиранд ва ба осонӣ бартараф хоҳанд шуд.

Хулосаи умумӣ оид ба диссертатсия

Бояд қайд кард, ки ҳар як боби диссертатсия бо хулосаҳои мушаххаси унвонҷӯ ба охир расидаанд ва ин аз он гувоҳӣ медиҳад, ки масъалаҳои дар диссертатсия матраҳгардида ҳалли худро пурра ёфтаанд. Муаллифи диссертатсия натиҷаҳои асосии таҳқиқоти худро дар 20 банд ҷамъбаст кардааст, ки аз аҳаммияти назарраси назарӣ ва амалӣ ҳолӣ нестанд.

Ҳамин тариқ, диссертатсияи БАХЕТГУЛИ АЙМАЙТИ (BAIHETIGUL AIMATI) дар мавзӯи “Маъноӣ концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ” ба талаботи Низомномаи шӯроӣ диссертатсионӣ ва Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидаанд, ба талаботи бандҳои 31-35-и Тартиби додани дараҷаи илмӣ, ҷавобгӯ мебошад ва муаллифи он сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6D021302– Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ аст.

Тақризи муассисаи пешбар дар асоси муқаррароти бандҳои 76-79 ва 81-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, таҳия ва пешниҳод шудааст.

Тақриз ба диссертатсия ва автореферат аз ҷониби номзади илмҳои филологӣ, дотсент Комилов Мирато Миршаробович омода карда шудааст. Диссертатсия дар ҷаласаи кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни, суратҷаласаи №1 аз 25.08.2025 тасдиқ карда шудааст.

Дар ҷаласаи кафедра 15 нафар иштирок доштанд. Натиҷаҳои овоздиҳӣ: “тарафдор”- 15 нафар, “муқобил” – нест, “бетараф” – нест.

Раиси чаласа:

номзади илмҳои филологӣ, дотсент,
мудир кафедраи забоншиносӣ ва типологияи
муқоисавии факултети забони англисӣ ва забонҳои
Шарқи Донишгоҳи давлатии омӯзгории
Тоҷикистон ба номи
Садриддин Айни

Комилов Мирато Миршаробович

Эксперт:

номзади илҳои филологӣ, и.в. дотсенти
кафедраи забонҳои Шарқи факултети забони
англисӣ ва забонҳои Шарқи
Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон
ба номи Садриддин Айни

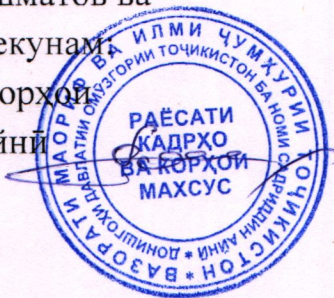
Хушматов Намоз Раҳмонович

Котиби илмӣ чаласа:

Доктор аз рӯи ихтисос PhD,
саромӯзгори кафедраи забоншиносӣ
ва типологияи муқоисавии факултети
забони англисӣ ва забонҳои
Шарқи Донишгоҳи давлатии омӯзгории
Тоҷикистон ба номи
Садриддин Айни

Раҳматуллоев Маҳмадулло Саидуллоевич

Имзоҳои М. Комилов, Н. Хушматов ва
М. Раҳматуллоевро тасдиқ мекунам.
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси ДДОТ ба номи С. Айни

Мустафозода Абдукарим

Суроға: 734003, ш. Душанбе,
хиёбони Рӯдакӣ, 121
Тел: +992(37) 224-13-83
Email: tgpu2004@mail.ru

25.08.2025